

СЪЮЗ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОРУМ НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

Национален център за обучение, квалификация,
информация и консултации на хора с увреждания

година XXXV

юни 2025 г.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН „КУРАЖ“

СЪЮЗЕН ЖИВОТ

18-то издание на Републиканския многожанров фестивал на хората с увреждания в Перник се проведе на 28 юни т.г. на откритата сцена в кв. „Църква“ под мотото „Изкуството осмисля нашият живот“. Той се организира с подкрепата на община Перник.

Гост на проявата бе Председателят на СИБ г-н Георги Колев. Той поздрави участниците с думите: „Това изкуство, което показвате с песните, народните хора, с изделията, които са по масите, допринасят за социалната интеграция и за приобщаването на хората с увреждания. Но най-важното, те Ви правят жизнени, те Ви поддържат в ежедневието и чрез тези изделия вие се чувствате по-пълноценни. Това е едно невероятно събитие, което се организира от г-жа Тараланска вече 18 години.“ Г-н Колев благодари на всички, че са дошли от всички краища на България

за да участват в този фестивал за да покажат на обществеността, че "Ние Можем!"

Събитието събра над 800 хора с увреждания - членове на СИБ от страната и гости от Република Северна Македonia. Сред тях

бе и художничката Роза Мойсовска от Струмица, която рисува с уста.

Наред с програмата на откритата сцена в

квартал "Църква" по традиция бяха представени кулинарни изложби, сувенири, плетива, бродерии, изработени от участниците и др.

II. По традиция структурите на СИБ от Пловдивски регион се включиха в XVIII-тия Многожанров фестивал за хора с увреждания в град Перник.

Членове на Общинска организация Сопот представиха 15-минутния рецитал "Розова долина"

и разказаха за особеностите на региона обединяващ Сопот, Карлово, Калофер и Клисурска. В рецитала участваха г-н Василев, г-н Денев, г-жа Костова и други членове и активисти. За него и за гоблените, изработени от Председателя на сопотската организация г-жа Пачева, те получиха 4 златни медала и множество грамоти. При получаването на наградите г-жа Пачева подари на организатора г-жа Тараланска и на кмета на града фиданки от най-старата лоза в Сопот, намираща се в метоха, където се е крил Левски.

ОО Карлово с Председател г-жа Генова бе отличена с 5 златни медала и няколко грамоти за

своя рецитал, за изпълнението на мъжката певческа група и, не на последно място, за цялостна организация.

Членове на Самостоятелно дружество Градина с Председател г-жа Атанасова получиха 5 златни медала и 3 грамоти за участието си с певческата си група с ръководител г-н Димитров и за вкусотиите, представени на кулинарната изложба.

Пожелаваме на всички здраве и още радостни емоции!

III. На 28.06.25г. певческата група към организацията на СИБ в Самоков „Еделвайс“ с ръководител Иван Машов се представи успешно на XVIII-я Републикански многожанров фестивал на хората с увреждания "Изкуството

осмисля нашия живот" Перник - 2025г. Групата се представи с три песни и спечели златен медал и грамота. Дуетът Латинка Трохарова и Васил Димитров се представиха с една песен и спечелиха също медали и две

грамоти. Едната за дуета, другата - за гордостта на ОО на СИБ Самоков 90-годишния Васил Димитров. Поздравления получихме от председателя на Съюза на инвалидите

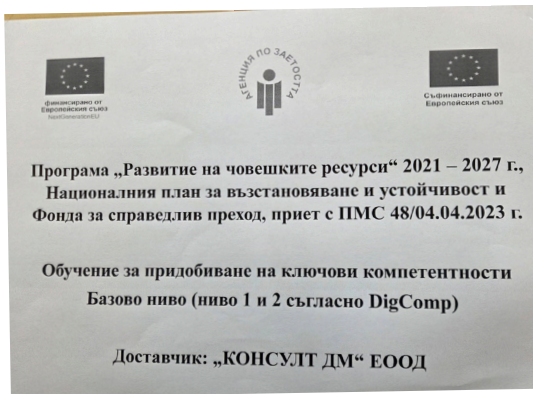
в България г-н Георги Колев, от главната счетоводителка на СИБ - София г-жа Лилия Евтимова и от председателя на РО на СИБ Перник, организаторка на фестивала - г-жа Анита Тараланска. Освен множеството записи на песните ни, силно впечатление направиха и новите ни тениски със знака на групата, като предизвикаха много снимки с нас.

Разнесохме отново славата на Самоков!

**София Сотирова
Председател**

IV. От 12.05-31.05.25г. в Клуба на Общинската организация на СИБ в Кърджали съвместно с Бюро по труда - Кърджали се проведе Курс

по компютърна грамотност за безработни хора с увреждания. 20 членове на СИБ проведоха двуседмичен курс и завършиха базово ниво 1 и 2.

V. На 25.06.2025 в клуба на СИБ в Сливен се проведе среща между членове на организацията и екипа на информационно-консултативния център в града. Дискутирани бяха социалните услуги, които предоставя Община Сливен. Сред тях са "Асистентска подкрепа", доставяне на топъл обяд, храна от домашния социален патронаж и др.

Срещата бе ползотворна и за двете страни. Бяха зададени много въпроси. Събитието завърши с музикален

поздрав към гостите от певческата група „Детелини“ към клуба на инвалидите.

VI. На 19.06.2025г. членовете на Общинската организация на СИБ в Елхово, си направихме екскурзия. Като за начало посетихме мемориалния комплекс „Дом на Доброто“, намиращ се до Новоагорското село Коньово. Там е живял и пророка на народа дядо Влайчо. Мемориалният комплекс е съграден по идея на кмета на Община Нова Загора Николай Грозев. Неговата цел е да възпитава поколенията в доброта и човеколюбие. Така като ни завещава един "свят" човек, който цял живот е помагал на нуждаещите се хора безвъзмездно.

За да не се забравя никога лечителя от Коньово! Разгледахме залата, където са събрани най-цените вещи на Пророка. Влезнахме и в параклиса "Св.Стефан" носещ името на светеца – закрилник на Дядо Влайчо, където в мраморен саркофаг, са положени мощите на Пророка. Запалихме по свещичка, отдохнахме си под звуците на скворци и славеи и продължихме пътя си.

Следваща спирка "Богородична стъпка" - Старозагорски Минерални Бани.

Не се подвеждайте по надписа 900 м. . Това не е така, установихме го от личен опит. Километър –два със сигурност има. Някои от нас се отказаха още на първия завой, други на беседката със скамейките. А останалата част от колектива успя да се качи и да направи снимки за нас. Много е красиво, но не е за трудноподвижни хора.

И така продължихме. Спряхме и разгледахме историческия музей и този на Августа Траяна. Благодарим на лекторката, която ни запозна с античния град Августа Траяна. С житието и битието на хората живели през античността.

После посетихме Ески Джамия или още по-позната като Хамза Бей. Под пода на джамията археологическите

разкопки сочат, че в далечното минало на нейно място е имало Тракийско светилище, а след това през X в. е изградена еднокорабна гробищна църква.

През 2001г. при археологически проучвания в молитвения дом са разкрити основите на средновековна християнска църква, която датира от Х в. Тя е еднокорабна, църквата е била в руини, когато започва строежа на джамията. Затова понастоящем се води Музей на религиите.

Продължихме с разходка в Парк

Аязмото. Посетихме залата с огледалата. Видяхме маймунките. Разгледахме и църквата „Св. Теодор Тирон“ и се прибрахме поживо-поздраво. Като си пожелахме да имаме повече такива разходки!

Виолета Ангелова - председател

VII. Певческа група "Кулски гласове" към организацията на СИБ в гр. Кула са участвали в концерт на 24.05.25г по случай 100-години Народно читалище с.Старопатица, община Кула. Тържественото честване е по повод 100

години читалищно дело в читалище "Пробуда 1925" в селото. В Програмата бяха включени изпълнения от самодейните състави към читалището, певческата група на селото и групата за запазване празници и обичаи, български фолклор в лицето на деца самодейци и възстановка. Участваха и гостуващи състави

от кулския регион, това са съставите от Кула, от селата Раковица и Киреево, село Тополовец и др.

На 29.05.2025г. в с. Мрамор, Софийско, на проведения спортен празник участва Спортният клуб /СК/ от гр. Кула по адаптирана гимнастика за трета

възраст и хора в неравностойно положение. След достойното представяне бяха наградени с медал. Участваха състави на СК Мрамор и Спартакисти гр.Плевен.

На 7-8 юни 2025 на празник на село Тополовец, община Кула участва групата "Кулски гласове" от клуба на СИБ в гр. Кула.

По време на Традиционен Събор "Петдесетница"

бяха отбелязани 570 години от регистрацията на населеното място.

На събора бе подготвена фолклорна програма от самодейните състави към местното читалище

"Светлина"-1932", гости на събитието бяха групите от Кула и селата Бойница, Старопатица, Каленик.

Организатори на събитието бяха кметство село Тополовец, Народно читалище "Светлина-1932" и Пенсионерски клуб "Здраве".

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

I. В чл. 100 от КСО е установен начинът за повишаване на размерите на пенсиите за трудова дейност или така нареченото швейцарско правило. Според него размерът на пенсиите за трудова дейност, отпуснати до 31 декември на предходната година, се увеличава от 1 юли с решение на Надзорния съвет на Националния осигурителен институт (НОИ) с процент, равен на сбора от 50 на сто

от нарастването на осигурителния доход и 50 на сто от индекса на потребителските цени през предходната година.

През 2024 г. средният осигурителен доход за страната е нараснал с 14,5 на сто, а по данни на Националния статистически институт, хармонизираният индекс на потребителските цени е 2,6 на сто. Така процентът, определен по реда на чл. 100 от КСО, възлиза на 8,6 на сто.

На това основание в Закона за бюджета за държавното обществено осигуряване за 2025 г. е предвидено осъвременяването на пенсиите за трудова дейност от 1 юли 2025 г. да бъде с 8,6 на сто, а минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст, който служи като база за определяне на минималните размери на останалите пенсии за трудова дейност, е 630,50 лв.

Съгласно чл. 10 от Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г. (ЗБДОО/2025 г.), считано от 1 юли до 31 декември е увеличен минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване на 630,50 лв.

МИНИМАЛНИТЕ РАЗМЕРИ НА ЛИЧНИТЕ ПЕНСИИ ЗА ТРУДОВА ДЕЙНОСТ ОТ 1 ЮЛИ ДО 31 ДЕКЕМВРИ 2025 г. СА КАКТО СЛЕДВА:

1. Лична пенсия за осигурителен стаж и възраст - чл. 68 КСО:

основание за отпускане	начин на определяне	размер в лева
за стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 КСО	определен с чл. 10 от ЗБДОО/2025 г.	630,50 лв.
по чл. 68а КСО	определен с чл. 10 от ЗБДОО/2025 г.	630,50 лв.
при непълен стаж по чл. 68, ал. 3 КСО	85 % от 630,50 лв.	535,93 лв.

2. Лична пенсия за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест - чл. 79 КСО, при трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане (ТНР/ВСУ):

ТНР/ВСУ	начин на определяне	размер в лева
над 90 на сто	125 % от 630,50 лв.	788,13 лв.
от 71 до 90 на сто	115 % от 630,50 лв.	725,08
от 50 до 70,99 на сто	100 % от 630,50 лв.	630,50 лв.

3. Лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване - чл. 74 КСО, при трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане (ТНР/ВСУ):

ТНР/ВСУ	начин на определяне	размер в лева
над 90 на сто	115 % от 630,50 лв.	725,08 лв.
от 71 до 90 на сто	105 % от 630,50 лв.	662,03 лв.
от 50 до 70,99 на сто	85 % от 630,50 лв.	535,93 лв.

4. Наследствена пенсия по чл. 81, ал. 2 КСО:

начин на определяне	размер в лева
75 % от 630,50 лв.	472,88 лв.

II. В ДВ, бр. 52 от 27.6.2025 г. е публикувано ПМС № 103 от 25 юни 2025 г. за определяне на нов размер на социалната пенсия за старост. От 1 юли 2025 г.

се определя нов размер на социалната пенсия за старост – 333,48 лв. месечно. Промяната ще доведе до увеличение на пенсиите, които не са свързани с трудова дейност, тъй като по закон техният размер се определя от социалната пенсия за старост. Това са пенсиите за военна и гражданска инвалидност, социалната пенсия за инвалидност и персоналната пенсия.

Пенсията за военна и гражданска инвалидност:

- пенсии за военна инвалидност за редници и сержанти: с над 90 % намалена работоспособност (150 % от социалната пенсия за старост- 150 % от 333,48 лв.) = 500,22 лв.; за офицери (160 % от 333,48 лв.) = 533,57 лв.

- пенсии за военна инвалидност за сержанти и редници с намалена работоспособност от 71 до 90 % работоспособност – 140 % от 333,48 лв. = 466,87 лв. ; за офицери – (150 % от 333,48 лв.) = 500,22 лв.;

- пенсии за военна инвалидност за редници и сержанти с нам. работоспособност от 50 до 70,99 на сто (115 % от 333,48) = 383,50 лв.; за офицери (120 % от 333,48) = 400,18 лв.;

- пенсии за гражданска инвалидност на лица с трайно увреждане над 90 % (150% от 333,48) = 500,22 лв.; за лица с нам.работоспособност от 71 % до 90 % (140 % от 333,48) = 466,87 лв.; за лица с нам. работоспособност (от 50 % до 70.99 %) = 115 % от 333,48 лв. = 383,50 лв.

СОЦИАЛНИ ПЕНСИИ ЗА ИНВАЛИДНОСТ:

1. за лицата с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане 100 % с определена чужда помощ – 160 % от социалната пенсия за старост - 533,57 лв.

2. за лицата с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 91 % до 100 % – 140 на сто от социалната пенсия за старост – 466,87 лв.

3. за лицата с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане от 71% до 90 % – 130 на сто от социалната пенсия за старост - 433,52 лв.

Персоналната пенсия, която е 90% от социалната, ще стане 300,13 лв.;

Добавката за чужда помощ, представляваща 75% от социалната пенсия за старост, ще се повиши на 250,11 лв. (досега 230,30 лв.).

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

I. Министерството на труда и социалната политика (МТСП) ще финансира 54 проектни предложения, чрез които ще се осигури достъпна среда в домовете на 91 души с трайни увреждания. Те включват изграждане и монтиране на 53 стълбищни платформи и 6 вертикални подемина в жилищни сгради, в които живеят хора, придвижващи се с инвалидни колички.

Общата стойност на одобрените проекти е 2 340 588 лв. Те ще се финансират по Компонент 1 на „Националната програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност“ в 28 общини. За всеки проект МТСП отпуска до 100 000 лв.

През миналата година по Компонент 1 е осигурена достъпна среда за 73 души с трайни увреждания в 54 жилищни сгради. В тях са изградени и монтирани общо 65 съоръжения - вътрешни и външни стълбищни платформи, вертикални подеминаци и рампи. Общата стойност на сключените през годината договори за строително-

ремонтни дейности е в размер на над 2 360 200 лева.

По Компонент 2 на Програмата - „Лична мобилност“ през 2025 г. МТСП финансира 18 проекта на обща стойност 132 880 лв. Средствата се отпускат за преустройство на лек автомобил за човек с трайни увреждания, монтиране на помощно съоръжение или приспособление за качване и сваляне на инвалидна количка в моторно превозно средство (МПС), както и за закупуване на автомобил с вече извършено подобрение. Кандидатите, които нямат свидетелство за управление на МПС, получават средства за шофьорски курс.

II. Над 2000 хора с трайни увреждания ще получат високотехнологични помощни средства по проект на Министерството на труда и социалната политика. През следващите седмици те ще получат по пощата удостоверения, след което ще могат сами да изберат кой да им достави съответното помощно средство от Списъка с одобрените от МТСП доставчици.

През април Министерския съвет, по предложение на министъра на труда и социалната политика Борислав Гуцанов, прие Постановление за определяне на условията и реда за предоставяне и финансиране на високотехнологични помощни средства. Хората ще могат да ги получат в рамките на инвестиция „Предоставяне на помощни средства на лица с трайни увреждания“ по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.

Одобрените кандидати по проекта сами ще могат да изберат високотехнологичното средство, от което се нуждаят, и доставчика, от който да го получат, разказа тогава министър Гуцанов. Те ще се предоставят след подписване на тристранно споразумение между ползвателя, доставчика и министъра на труда и социалната политика.

Помощните средства, които ще се осигуряват, са 11 вида. Сред тях са преносим брайлов компютър, брайлов дисплей, софтуер за екранни четци, вертикализираща електрическа инвалидна количка, електрически мотор за инвалидна количка, нервен и мускулен стимулатор за ходене или за ръце, миоелектрични или модулни протези, изработвани по поръчка на база на индивидуално задание.

Информация за одобрените кандидати ще бъде публикувана и на сайта на Агенцията за социално подпомагане. При необходимост от допълнителна информация, хората ще получават съдействие от дирекциите „Социално подпомагане“ по настоящия си адрес.

Списъкът с одобрените кандидати и доставчици може да видите тук: <https://www.mlsp.government.bg/proekt-predostavyane-na-pomoshchni-sredstva-na-litsa-s-trayni-uvrezhdaniya>